

SAMSUN'DA YÖRESEL ÖNEME SAHİP BİR KIŞ TURİZM MERKEZİ: AKDAĞ (LADİK)

A Winter Tourism Center Having Local Importance in Samsun: Akdag
(Ladik)

Doç. Dr. Yahya KADIOĞLU

Özet

Orta Karadeniz Bölümü kış turizmi için kısıtlı doğal olanaklara sahiptir. Bununla birlikte Samsun İli Ladik İlçesi sınırları içinde bulunan Akdağ, iklim ve topoğrafik özellikler açısından istisna sayılabilecek bir kış turizm merkezidir. Akdağ Kayak Merkezi 2010 yılında hizmete girmiş olmasına rağmen sürekli artan bir turizm aktivitesi ile yöre ekonomisine önemli katkı sağlamaktadır. Yörede kayak sezonu uzunluğu ortalama 100-110 gün civarındadır. Samsun Şehri'ndeki nüfus artışı ve beraberinde ortaya çıkan turizm talebi, günübirlik ziyaret edilebilecek konumdaki Akdağ'ın önemini daha da artırmaktadır. Akdağ Orta Karadeniz bölümü yakınındaki alternatif kış turizm merkezlerine (Çankırı Yıldıztepe, Kastamonu Ilgaz ve Sivas Yıldızdağı) göre önemli bir ulaşım avantajına sahip olduğundan kış mevsiminde çok sayıda ziyaretçinin uğrak yeridir. Yakın çevresindeki doğal ve kültürel çekicilikleri ile yörenin turistik cazibe merkezi olmaya adaydır. Çalışmada, Akdağ Kış Turizm Merkezi'nin turizm potansiyeli ve Akdağ'daki turistik çekiciliklerin yöre turizmindeki rolü sorgulanmıştır. Yöredeki alternatif turistik kaynakların turizme kazandırılması durumunda, bunun Akdağ'da kış turizmini nasıl etkileyeceği değerlendirilmiştir. Çalışma ağırlıklı olarak nitel araştırma teknikleri kullanılarak hazırlanmış ve toplanan veriler analiz edildikten sonra ulaşılan bulgular ışında mevcut şekle getirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Akdağ, kış turizmi, iklim, turistik çekicilikler

Abstract

Although the Central Black Sea Region has limited natural opportunities for winter tourism, Akdağ located within the borders of Ladik District of Samsun province is a winter tourism center which can be considered as an exception in terms of climate and topographical properties. Even though Akdağ Ski Center came into service in 2010, it makes an important contribution to the local economy with its ever-increasing tourism activity. The average length of ski season in the field is around 100-110 days. The increase in the population in Samsun City and the accompanying tourism demand have further increased the importance of Akdağ that can be visited with excursions. Since Akdağ has an important transportation advantage compared to alternative winter tourism centers (Çankırı Yıldıztepe, Kastamonu Ilgaz and Sivas Yıldızdağı) near Central Black Sea Region, it is a haunt for a great number of visitors during winter season. The mountain is candidate for the tourist attraction center of the region with its surrounding natural and cultural attractions. In the study, tourism potential of Akdağ Winter Tourism Center was investigated and the role of tourist attractions in Akdağ in the region's tourism was questioned. In case that alternative touristic resources in the region are brought into tourism, how this would affect the winter tourism in Akdağ was evaluated. This study was prepared mainly by using the qualitative research techniques and the collected data were brought into current form in the light of the obtained findings after they were analyzed.

Keywords: Akdağ, winter tourism, climate, tourist attractions

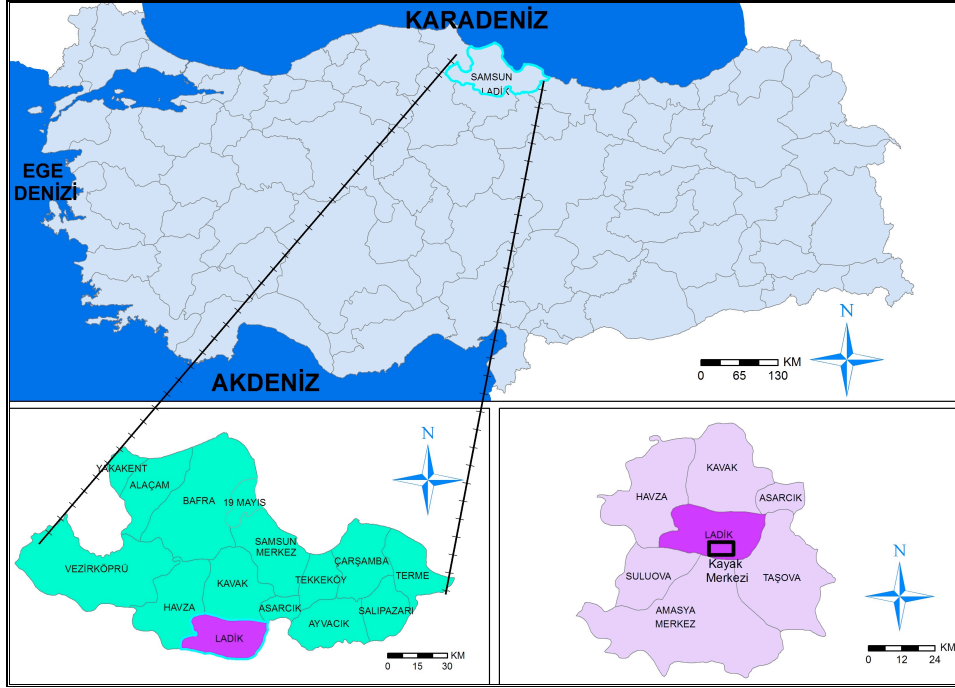

1-Giriş

Turizm dünyada en hızlı gelişen ve büyüyen sektörlerin başında gelir. Sektörün dünya ekonomisindeki rolü ve önemi sürekli bir artış eğilimindedir (Akova, 1997:264). Doğrudan ve dolaylı etkisi ekonominin her kesiminde hissedilir. Bu özelliğinden dolayı gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler için önemli bir ekonomik fonksiyondur (Özgüç, 2003:173 ve Suavi ve Çeltek, 2006:64). Türkiye ekonomisindeki önemli parametrelerden biridir. Ülkemizin iklimi, yüzey şekilleri, hidrografyası, bitki örtüsü, tarihi ve kültürel varlıkları turizm açısından yüksek bir potansiyele sahiptir. Doğal ve kültürel değerler bir bölgede turizmin gelişmesini yakından etkiler (Uzun, 1998:1). Anadolu farklı coğrafyası ve zengin kültürel değerleri ile dünyanın en önemli turizm destinasyonlarından biri olarak değerlendirilmektedir (Bal, 2004:4). Dağlık bölgeler hem yaz hem de kış mevsiminde çeşitli turistik etkinliklere ev sahipliği yapmaktadır (Tuçdilek,1985:149). Kış turizmi son yıllarda önem kazanmaya başlayan bir turizm çeşididir. Dağcılık önceleri sadece sportif faaliyetler (dağa tırmanma ve kayak yapma) için önem taşıırken, günümüzde bir kış turizm hareketine dönüşmüştür. Dağlık bölgelerdeki kış turizm merkezleri önemli bir turistik alan özelliği kazanmıştır (Doğanay, 2001:98). Kayak sporuna olan ilginin artması kış turizminin gelişmesinde etkin rol oynamıştır. Dünyanın tanınmış kış turizm merkezleri her yıl çok sayıda ziyaretçinin uğrak yeridir. Üstelik bu ziyaretçilerin önemli bir kısmını gelir düzeyi yüksek turistler oluşturur (Özgüç,1994:116).

Bilindiği gibi kış mevsiminde güneşlenme azaldığından hava sıcaklığı düşer. Deniz turizmi sona erer. Mevsiminde yağan kar insanlar için çeşitli zorluklar ortaya çıkarsa da ekseriyetle faydalı bir meteorolojik olaydır. Ayrıca doğal güzelliği, kış sporları açısından gerekliliği ve eğlence kaynağı olmasıyla da önem arz eder. Kış turizmi, kayak için uygun kar durumuna bağlıdır. İsviçre’de 1980’li yılların sonunda kar yağışı az olduğundan kış turizmi olumsuz etkilenmiştir (Elsasser ve Bürki, 2002:224). Kış turizm merkezleri, yerleşim bölgelerinden uzak, kar yağışının bol olduğu dağlık sahalarda kurulduğundan insanlar için dinlenmek, eğlenmek, kayak yapmak ve kar manzaralı doğada vakit geçirmek vb. aktivitelerin yapıldığı sahalardır. Bu tür merkezler sadece profesyonel sporcuların kayak yaptığı yerler değildir. Kış turizminde yer seçimini etkileyen coğrafi faktörlerin en önemlileri iklim ve yüzey şekilleridir (Doğaner, 2001:178). Ülkemizde ortalama yükseltinin 1132 m. olması, dağların geniş alan kaplaması ve kış mevsimindeki kar yağışlarının fazla olması kış turizmi açısından yüksek bir potansiyel ortaya çıkarmaktadır. Kış turizmi, yüksek gelir sağlayan bir turizm çeşidi olduğundan doğal şartların uygun olduğu ülkelerde bu alanda önemli yatırımlar yapılmaktadır. Avrupa’da İsviçre, Fransa ve Avusturya gibi ülkelerde kış turizmi gelişmiştir. Kış turizminin Türkiye ekonomisindeki önemi sürekli bir artış eğilimi içindedir. Konaklama ve ulaşım sektörlerine doğrudan girdi sağlaması, istihdamı artırması, yerel kültürlerin tanıtılması açısından önem arz eder. Ülke

tanıtımında önemli bir paya sahiptir. Ülkemizde Bursa Uludağ, Erzurum Palandöken, Bolu Kartalkaya ve Kayseri Erciyes gibi adeta marka olmuş kayak merkezleri vardır.

Harita 1. Çalışma Sahasının Lokasyon Haritası

Orta Karadeniz Bölümü'nde Samsun ili Ladik İlçesi idari sınırları içerisinde yer alan Akdağ (Harita 1) 2004 yılında turizm merkezi olarak ilan edilmiş VE Akdağ Kayak Merkezi ise 2010 yılında hizmete açılmıştır. Kayak merkezi Ladik İlçe Merkezi'ne 7, Samsun Şehri'ne 84 km uzaklıkta olup Samsun, Çorum ve Tokat şehirleri arasındaki bölgenin geometrik merkezine yakın bir konumdadır. Güneyde Yeşilirmak vadisi ile Amasya Şehri'nden ayrılır. Tesis hizmete girmeden önce Akdağ, Ladik halkının yazın çıktığı bir rekreasyon alanı durumundaydı. Yaklaşık 1360 m uzunluğunda telesiyej 1480 m.'den başlar ve 1770 m.'ye kadar çıkar. Ağırıklı olarak Orta Karadeniz Bölümü'ndeki Samsun, Amasya, Çorum ve Tokat illerine hizmet veren merkez yöresel ölçekte önemli bir kış turizm sahasıdır. Akdağ'ın kuzey yamacı üzerindeki kayak merkezi Orta Karadeniz Bölümü'nün ilk ve tek kış turizm merkezidir. Akdağ'ın doğal çimle kaplı oluşu, burada yaz aylarında çim kayağının yapılmasına olanak sağlar. Ayrıca geleneksel olarak her yıl yapılan yayla şenlikleri yörenin rekreasyonel önemini artırmıştır.

2. Çalışmanın Amacı ve Yöntemi

Çalışmada, Akdağ Kış Turizm Merkezi'nin turizm potansiyeli ve Akdağ'daki turistik çekiciliklerin yöre turizmindeki rolü araştırılmıştır. Yöredeki alternatif turistik kaynaklar incelenmiş ve bunların Akdağ'daki kış turizmi açısından önemi sorgulanmıştır. Söz konusu kaynaklar turizme kazandırıldığında Akdağ Kış Turizm Merkezi'nde kapasite kullanım oranını nasıl değiştireceği belirlenmeye çalışılmıştır. Artan turizm talebinin yöredeki alternatif turizm kaynakları (sıcak sular, göller, ormanlar, yaban hayatı, şelaleler, müzeler ve tarihi yapılar gibi) ve Akdağ'ın turistik çekicilikleri açısından bir fırsat oluşturup oluşturamayacağı analiz edilmiştir. Turizmin gelişmesinde engel teşkil eden konaklama ve ulaşım alanındaki eksikliklere dikkat çekilmiştir. Ayrıca Topoğrafik yapının ve iklimin kış turizmine uygunluğu sorgulanmıştır. İklim analizinde Ladik ve Akdağ meteoroloji istasyonlarından temin edilen veriler kullanılmıştır. Akdağ Kar Ölçüm İstasyonu 2016 yılında hizmete girdiğinden Akdağ'daki kar kalınlığı son iki yıldaki veriler kullanılarak değerlendirilmiştir. Geçmiş yıllardaki kar kalınlıkları hakkında konaklama tesislerindeki çalışanlarla yapılan görüşmelerden faydalanılmıştır.

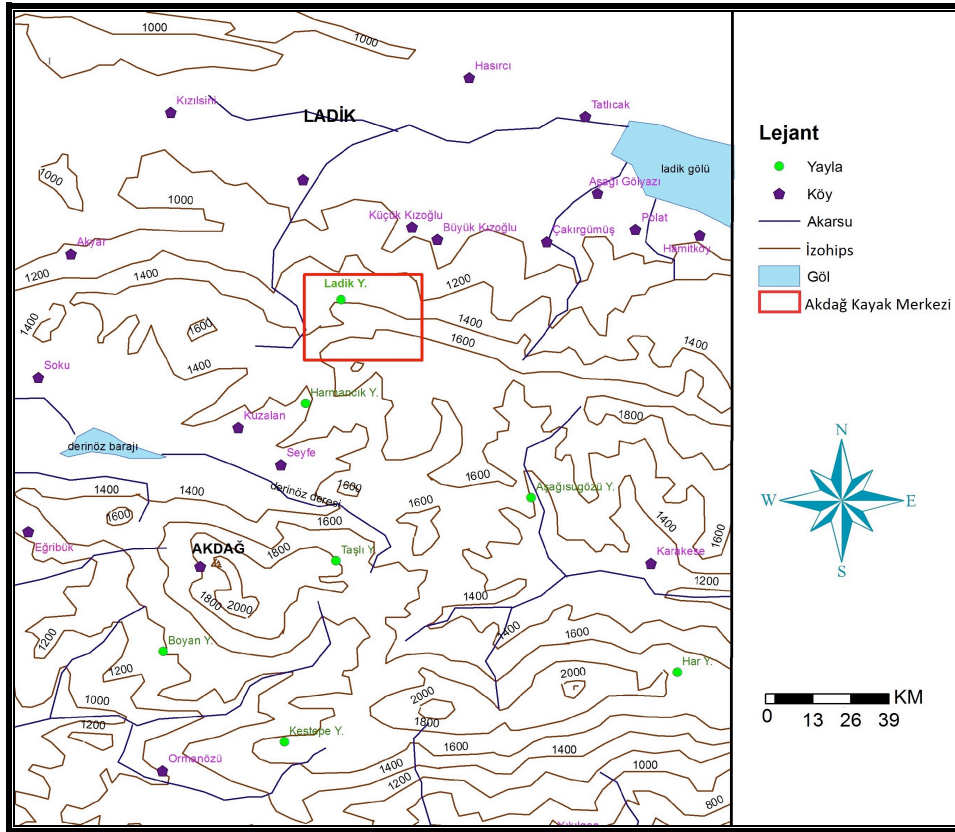
Çalışma çoğunlukla nitel araştırma teknikleri kullanılarak hazırlanmıştır. Sahada yapılan arazi gözlemleri ve toplanan veriler tasnif edilerek değerlendirilmiştir. Akdağ Turizm Merkezi'ndeki Gümüşpark Otel, OMÜ Ladik Akdağ Kış Sporları Tesisi ile Samsun İl Turizm Müdürlüğü Turizm Planlama ve Koordinasyon Birimi'ndeki çalışanlarla görüşme yapılmıştır. Görüşmede yöredeki kayak sezonunun uzunluğu, konaklama, ulaşım vb. konularda bilgi alınmıştır. Görüşme sonucu ulaşılan bilgiler, gözlem ve literatür taraması yapılarak elde edilen bilgilerle karşılaştırılarak çalışmanın yazımına başlanmıştır.

3. Akdağ Turizm Merkezi'nin Doğal ve Beşeri Özellikleri

3.1. Topoğrafik Özellikler

Karadeniz bölgesinin Doğu ve Batı Karadeniz bölümünde kıyıya paralel uzanan yüksek dağ sıraları Orta Karadeniz bölümünün iç kesimlerinde sıra özelliğini kaybeder. Kızılırmak ve Yeşilirmak havzalarının Orta Karadeniz bölümü sınırları içinde kalan kısmında tek başına yükselen dağ dizileri yer alır. Dağların ortalama yükseltisi Karadeniz bölgesinin geneline göre daha azdır. Miyosen dönemi ortalarında Anadolu'nun tamamında görülen yükselme hareketleri sahayı da etkilemiştir. Bu hareketler sırasında eski kırık hatları boyunca çökmeler meydana gelmiş ve kenar sahalar yüksekte kalarak günümüz dağları oluşmuştur (Özçağlar,1989:187). Bu dağlardan biri de Aşağı Kelkit-Vezirköprü Oluğu'nun güneyinde yükselen Akdağ'dır. Adını yapısındaki kalkerden alır (Tuncel ve Doğaner, 1989:49). Kabaca doğu-batı yönünde uzanan dağlık kütle, güneydeki Sakarat Dağları'ndan Yeşilirmak vadisi ile ayrılır. Doğuda Kozalan, batıda Derinöz dereleri dağlık kütleyle ikiye ayırır. Dağın zirve noktasında yükseltisi 2000 m.'yi aşar. Kuzey yamaçlarını

drene eden mevsimlik akarsular Ladik Gölü'ne, güneydekiler Derinöz ve Kozalan derelerine dökülür. Kuzey ve güney yamaçları üzerinde flüvyal aşındırma sonucu oluşmuş kerkik vadiler bulunur. Bu vadiler sıg olup keskin olmayan sırtlarla birbirinden ayrılır. Altıpelit Tepesi (1489m.), Asarkaya Tepesi (1760 m.), Ulu Tepe (1630 m.), Kadodu Tepesi (1959m.) ve Yahyabey Tepesi (1534 m) dağın zirvesine yakın alanlarda yükselen başlıca tepelerdir. Akdağ kayak Merkezi Kozalan ve Derinöz vadilerinin kuzeyindeki dağlık sahanın kuzey yamaçları üzerinde kurulmuştur (Harita 2). Bu alan, dağlık kütlelin kuzeybatıya doğru uzanan kolu üzerine tekabül eder. Kayak alanı keskin olmayan bir sırt üzerinde yer alır. Kuzey yamaçlar güneyden esen rüzgârlara kapalı olduğundan kayak alanı için uygundur (Doğaner, 2001:179). Sahada bakının etkisiyle güneşlenme güney yamaçlara göre daha azdır. Bu nedenle kar daha uzun süre yerde kalır.

Harita 2. Akdağ Kayak Merkezi ve Yakın Çevresinin Topoğrafya Haritası

Akdağ, kayak için yeterli eğim değerlerine ve pürüzsüz bir zemine sahiptir. Kayak pistlerinin başlangıç noktasında eğim değerleri azalır. Ancak başlangıç ve bitiş noktaları arasında ortalama eğim değerleri %20'nin altına düşmez. Pistler yaklaşık 1500-1800 m yükselti basamağı arasında bulunur. Uluslararası Kayak Federasyonu Birliği kriterlerine göre kayak sporu için eğim değerlerinin % 20-70 aralığında ve kayak merkezlerinin 3000 m.'nin altında olması gerekir (İbret, 2006:64). Akdağ'da profesyonel anlamda kayak sporu yapılmamasına rağmen eğim değerleri ve yükselti bu spor için gerekli limitlerdedir. Yüzey şekilleri kış turizm merkezlerinde pistin eğimi, uzunluğu ve genişliği açısından önem arz eder (Doğaner, 1997: 26).

3.2. İklim Özellikleri

Karadeniz bölgesinin Orta Karadeniz bölümü farklı iklim özellikleri ile bölge genelinden ayrılır. Yöredeki topoğrafik yapı kıyı ile iç kesimler arasında hava kütlelerinin geçişini engelleyecek derecede yüksek değildir. Bu yüzden kış mevsiminde iç bölgelerdeki soğuk hava akımları kuzeye doğru ilerler. Akdağ'da yükselti ve karasallığın etkisiyle kış mevsimindeki yağışların önemli bir kısmı kar şeklinde olup ekim - nisan döneminde zemin karla örtülüdür (Şahin ve Yılmaz, 2009:227). Yükselti ve karasallık arttıkça kar daha uzun süre yerde kalır (Koçman, 1993:69). Ladik Meteoroloji İstasyonu'nun (950 m.) 24 yıllık rasatlarına göre kış mevsiminde ortalama kar yağışlı gün sayısı 27.3'tür. Bu sayı ocakta 6, şubatta 5.7 ve aralıkta 4.5'tir. Kasım (3.3 gün) mart (4.9 gün) ve nisan (2.1gün) aylarında da kar yağışı görülür. Ekim ayından itibaren yağışların kar şeklinde düşmesi ve donlu günlerin sıklığı karın yerde kalma süresini uzatır (Şahin, 1997:180). Kuşkusuz yükseltisi zirve noktasında 2000 m.'yi aşan Akdağ'da kar yağışlı gün sayısı çok daha fazladır. Nem ve bakı da karın yerde kalma süresini etkiler. Kayak merkezi Orta Karadeniz bölümünün iç kesiminde ve Akdağ'ın kuzey yamaçlarında yer alır. Bu nedenle güneşlenme süresi dağın güney yamaçlarına, nisbi nem miktarı da kıyı kesime göre daha azdır. DMİGM Akdağ Kar Ölçüm İstasyonu 2016 yılında hizmete girmiştir. Bu nedenle kar yağışı ile ilgili rasatlar Kasım 2016 - Şubat 2017 dönemine aittir. Bu dönem içerisinde kar kalınlığı 31 Şubat 2017'de 63 cm ile en yüksek, 7 Kasım 2016'da 4 cm ile en düşük seviyede olmuştur (Tablo 1). Kar kalınlığı aralık ayının sonlarına doğru artmaya başlar ve şubat ayının ilk yarısına kadar artış devam eder. Ancak rasatlar sadece 2 yıllık olduğundan uzun yıllık ortalamalar hakkında bir fikir vermez. Yöredeki konaklama tesislerinde çalışanlarla yapılan görüşmelerden kayak sezonunun kasım ayı ortalarından mart ayı başlarına kadar devam ettiği (100-110 gün) anlaşılmaktadır. Ancak kasım ve mart aylarındaki kar kalınlığı çoğunlukla diğer aylardan daha az olduğundan kayak için ideal mevsim kıştır. Yörede kayak süresi Antalya Saklıkent Kayak Merkezi'nden (90-100 gün) uzun (Doğanay ve diğerleri, 2002:155-156), Uludağ'dan (178 gün) kısadır (Doğaner, 1991:147). 14.01.2015 tarihinde Türkiye'deki kayak merkezleri içinde Akdağ 120 cm kar kalınlığı ile Uludağ,

Kartalkaya, Kartepe ve Davraz kayak merkezlerinden sonra 5. sırada yer almıştır (<http://www.teleferikhaber.com/2015/turkiyedeki-kayak-merkezlerinin-kar-kalinliklari>).

Tablo 1. Akdağ Kayak Merkezi'nde Kar Kalınlığı (cm)

Günler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Aralık (2016)	33		35	32	35	34	31		24	25	21	18	20	43		
Ocak (2017)	52	51	44	41	37	38	34	43	56	59	38	43	38	36	35	
Şubat (2017)		60	53	40	38	40	35	29	28	27	26	26			32	
Günler	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Kasım (2016)			14	10	7	5	4								19	
Aralık (2016)	25	31	27	29	29	30	37	34	34	33		38	45	48	47	50
Ocak (2017)	34	33	33	33	35	34	33	33	33	28						63
Şubat (2017)			37	31	30	31	31	30	29	23	14	12	10			

Kaynak: DMİGM Samsun Akdağ Kar Ölçüm İstasyonu(2016-2017)

Şiddetli rüzgar ve sis kayak sporunu engellemektedir (Doğaner, 1991:147) Ladik Meteoroloji İstasyonu rasatlarına göre kasım-şubat döneminde kuvvetli rüzgarlı gün sayısı 0.8'dir Kuvvetli rüzgarlar en çok aralık (0.3 gün) ve ocak (0.2 gün) aylarında görülür. Samsun İl Turizm Müdürlüğü Turizm Planlama ve Koordinasyon Birimi'ndeki çalışanlarla yapılan görüşme sonuçlarına göre bazı yıllar etkili olan şiddetli rüzgârlar kar içindeki nem miktarını düşürerek karın sıkışıp sertleşmesini engeller. Rüzgârla birlikte görülen bu tür kar yağışları toz veya kepek kar olarak adlandırılmakta ve kayak sporunu engellemektedir. Sisli günlerde görüş mesafede azalacağından kayakçıların pistten çıkma riski söz konusudur. Böylesi durumlarda tehlikeli yaralanmalar veya ölümcül kazalar meydana gelebilmektedir. Kasım-şubat döneminde ortalama sisli gün sayısı 2.2'dir. En fazla sisli gün 2.6 ile aralık ayında görülür. Yöredeki sisli günler kıyı kesimine göre az olup kayak sporunu engelleyecek oranda değildir.

3.3.Ulaşım ve Konaklama İmkanları

Akdağ Kayak Merkezi'ne gelen ziyaretçilerin konaklayabileceği 4 yıldız konseptinde en önemli tesis Akdağ Gümüşpark Otel'dir. Otel kayak pistinin bitiş noktasında, ahşap mimari stilinde inşa edilmiştir. Standart, süit ve delüx sınıfında toplam 75 kişilik yatak kapasitesi olan 33 odaya sahiptir (Foto 1). Yaz mevsiminde trekking, binicilik ve ATV motor turları için gerekli donanım hizmeti sunar. Kongre turizmi ve her türlü rekreasyonel faaliyetler için yıl boyu hizmet verebilecek özellikle tasarlanmıştır. Otelde180 kişilik restoran, 150 kişilik kafeterya, 120 kişilik konferans salonu, her türlü kayak ve snowboard malzemeleri bulunur. Profesyonel kayak hocalarıyla arzu eden ziyaretçilere kayak eğitim hizmeti verilir. Kayak sezonu boyunca en yüksek doluluk oranı aralık, ocak ve şubat aylarında yaşanır. Bu aylarda ortalama doluluk oranı % 65, diğer aylarda ise doluluk oranı % 45 civarındadır. Özellikle hafta sonları ve sömestri tatillerinde kar kalınlığı da kayak için gerekli limitlerin üstünde olduğunda ziyaretçi sayısı maksimum düzeye çıkar. Samsun İl Turizm Müdürlüğü tespitlerine göre gününbirlik ziyaretçi sayısı,

konaklama yapan ziyaretçilerden daha fazladır. Ziyaretçilerin çoğunluğunu Samsun ve çevre illerden gelenler oluşturur. Son yıllarda Arap turistler de yöreye ilgi duymaya başlamıştır. 2016 yılında hizmete giren Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ladik Akdağ Konaklama Tesisi ziyaretçilere konaklama hizmeti sunmaktadır. Tesiste 2'si suit 22 oda ve 44 yatak bulunur. Tesis sadece kayak sezonunda hizmet vermektedir. Ayrıca Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından Akdağ Gümüşpark Otel yakınına 100 yatak kapasiteli üçüncü tesis yapılmaktadır (Foto 2). Yeni yapılan bu tesisle birlikte Akdağ Kayak Merkezi'ne gelecek olan ziyaretçilere alternatif konaklama hizmeti sunulacak ve konaklama ücretlerinde de rekabet olacaktır. Konaklama ücretlerindeki indirim ziyaretçi sayısını artıracak ve yörenin turizm gelirlerinde artış meydana gelecektir.

Foto 1. Akdağ Gümüşpark Otel

Foto 2. Yeni İnşa edilen konaklama tesisi

Akdağ Kayak Merkezi Samsun Şehrine 84, Ladik İlçe Merkezi'ne 6, Merzifon'a 68, Havza'ya 40 ve Amasya'ya 58 km uzaklıktadır. Merzifon Hava Alanı'na 72 ve Samsun Çarşamba Hava Alanı'na 110 km mesafededir. Kayak sezonunda Ladik İlçe Merkezi ile kayak merkezi arasında düzenli çalışan dolmuşlar vardır. Akdağ'a özel araçlarla veya Samsun Şehri'ndeki seyahat acentaları tarafından düzenlenen turlarla ulaşılır. Kar yağışının fazla olduğu yıllarda kayak merkezi ile Ladik İlçe Merkezi arasında ulaşım aksamaktadır. Yol virajlı, eğimli ve dar olup yolun kenarlarında trafik güvenliğini sağlayacak bariyerler yoktur. Yükselti ve eğimin de etkisiyle Akdağ eteklerinden itibaren kışın kar ve buz ulaşımı güçleştirmektedir. Kış mevsiminde buzlanma nedeniyle araçların kayarak yoldan çıkma tehlikesi vardır. Nitekim Ladik Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü faaliyet raporlarına göre 20 Ocak 2012 ve 08 Ocak 2015 tarihlerinde yoğun kar yağışı nedeniyle Ladik-Akdağ yolunda ulaşım aksamış, yolda kar temizleme ve tuzlama çalışmaları yapılmıştır.

4. Akdağ Turizm Merkezi ve Yakın Çevresi Turistik Çekicilikleri

Akdağ Kayak Merkezi ortalama 100-110 günlük kayak sezonu uzunluğu ile Orta Karadeniz bölümünün ilk ve tek kış turizm merkezidir. Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü ve Samsun İl Turizm Müdürlüğü istatistiklerine göre merkezde 1500 m. uzunluğunda iki ana pist, 300'er m. uzunluğunda temel eğitim ve kızak pisti bulunmaktadır (Foto 4). Ana pistler telesiyenin sağ ve sol tarafında uzanır. Telesiyej 1360 m. uzunluğunda olup saatte 800 kişi taşıma kapasitesine sahiptir. Saniyede 4 m. hıza ulaşabilmektedir. Kayak pisti pürüzsüz ve keskin olmayan bir sırt üzerinde yaklaşık 1510 m ile 1760 m yükselti basamağı arasında uzanır. Dağda kayak dışında ATV safari, kar motosikleti turları gibi sportif aktiviteler de yapılmaktadır. Yaz mevsiminde yayla şenlikleri, çim kayağı, yamaç paraşütü ve festivaller düzenlenir. Ladik, Küpecik ve Gürcü yaylaları yaz mevsimindeki ziyaretçiler için önem arz eder.

Foto 3. Akdağ'dan Ladik Gölü Manzarası **Foto 4.** Akdağ Kayak Alanı ve telesiyej

Ladik İlçesi kaplıcaları, Ladik Gölü, Ambarköy Açık Hava Müzesi, Ladik Saat Kulesi, türbeleri, camileri ve ormanları ile zengin bir turizm potansiyeline sahiptir. Hamamayağı kaplıcası yöredeki en önemli mesire alanlarından biri olup İlçe Merkezi'nin 13 km kuzeybatısındadır. Kayak tesisinin kuzeybatısındaki Büyükkızıoğlu Şelalesi yakın çevredeki önemli rekreasyon alanlarından biridir. Akdağ her türlü sportif faaliyetler için iyi bir kamp alanıdır (Ertan, 2011:16). Yöredeki alternatif turizm olanakları Akdağ Kayak Merkezi'nin önemini artırmaktadır. Ayrıca yakın çevredeki Havza, Amasya ve Vezirköprü zengin turistik çekiciliklere sahiptir. Bu yerleşmelerde bulunan doğal ve kültürel değerler de yöre için önem arz etmektedir.

Orta Karadeniz bölümü yakınındaki diğer kayak merkezleri (Çankırı Yıldıztepe, Kastamonu Ilgaz ve Sivas Yıldızdağı) ile kıyaslandığında Akdağ önemli bir ulaşım avantajına sahiptir. Günübürlük ziyaret edilebilecek mesafede olması yöre halkı için önemli bir fırsattır. Fotoğraf tutkunlarına güzel bir manzara fotoğrafı olanağı sunar. Dağdan

Ladik Gölü'nü (Foto 3), köy yerleşmelerini, ormanları seyretmek ve fotoğraflamak mümkündür. Akdağ, başta Samsun olmak üzere Orta Karadeniz bölümündeki yöre halkı için yıl boyu dinlenme ve gezme yeridir. Özellikle Samsun Şehri'ndeki hızlı nüfus artışı ve buna bağlı olarak ortaya çıkan turizm talebi sahanın turistik önemini daha da artırmıştır.

5. Sonuç ve Öneriler

Ladik Akdağ Kayak Merkezi'nde kayak sezonu, ülkemizin tanınmış kayak merkezlerine göre daha kısadır. Saha, mevcut haliyle yöresel öneme sahip bir kış turizm merkezidir. Sahanın turizm açısından önemini artırmak için yakın çevredeki alternatif turizm olanakları değerlendirilmelidir. Kayak merkezinin turizm potansiyeli, Ladik ve civar yerleşmelerdeki turistik çekiciliklerle birlikte değerlendirildiğinde daha da artacaktır. Başta Amasya, Havza, Ladik ve Vezirköprü olmak üzere yakın çevredeki diğer turistik yöreleri kapsayacak bir turizm bölgesi oluşturularak bölge için bir turizm master planı hazırlanmalıdır. Yöredeki turistik çekiciliklerin değerlendirilmesi kış turizminin gelişmesine katkı sağlayacaktır. Bunun için öncelikle ulaşım olanakları iyileştirilmeli ve turistik öneme sahip yerleşmeler arasındaki karayollarında gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Turistik yörelere yakın sahalarda yapılacak konaklama merkezleri turizmin gelişmesine katkı sağlayacaktır. Böylelikle ziyaretçiler için alternatif turizm olanakları ortaya çıkacak ve Akdağ'ın turistik önemi artacaktır.

Akdağ-Ladik arasındaki karayolu dar, virajlı ve eğimlidir. Kış mevsiminin sert geçtiği yıllarda kar ve buzlanma nedeniyle yolda ulaşım aksamaktadır. Yol yeniden planlanarak viraj ve eğim değerleri düşürülmeli, kenarlarına trafik güvenliği için bariyer yapılmalıdır. Yolda kış mevsimindeki muhtemel kötü hava koşullarına karşı tuzlama ve kar temizleme çalışmaları aksatılmamalıdır. Güneybatıdaki Derinöz barajı yönünden gelen yol standartların altındadır. Bu yol, fazla kullanılmamasına rağmen doğa tutkunları için önemli bir fırsat sunar. Yolun iyileştirilmesiyle Akdağ Kayak Merkezi'ne gelen ziyaretçiler rekreasyonel açıdan önemli avantajlara sahip baraj gölü görme imkânı bulacaktır. Ayrıca proje aşamasında olan Ankara-Samsun arası hızlı demiryolu taşımacılığının faaliyete geçirilmesiyle yöredeki turizm aktivitesinde artış meydana gelecektir.

Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından kayak merkezinde yapılan konaklama tesisi tamamlandığında konaklama hizmetlerinde rekabet ortamı sağlanacak, konaklama ücretlerinin düşmesi ziyaretçi sayısını artıracaktır. Ladik Gölü kenarında ve Akdağ civarında manzara güzelliği olan diğer yerlere yapılacak bungalov evler kayak merkezine gelen günübirlik ziyaretçilerin en azından bir kısmının burada gecelemesine olanak sağlayacaktır. Böylece Akdağ yöre ekonomisine daha fazla katkı sağlayacaktır.

Kaynakça

- AHİPAŞAOĞLU, S. ve ÇELTEK, E.**, 2006, Sürdürülebilir Kırsal Turizm. Gazi Kitabevi, Ankara
- AKOVA, İ.**,1997, Türkiye'de Turizmin Önemi ve Ekonomideki Yeri. Türk Coğrafya Dergisi Sayı:32, s.264, İstanbul

- BAL, C.**, 2004, Türkiye Coğrafyası ve Turizmde Çeşitlendirme Politikaları. İkinci Uluslararası Turizm, Çevre ve Kültür Sempozyumu, Bildiriler, 10-11 Mayıs 2004, İzmir
- DOĞANAY, H.,-ÖZDEMİR, Ü.,-ŞAHİN, İ.F.**, 2016, Genel Beşeri ve Ekonomik Coğrafya, Pegem Yayınları, Ankara
- DOĞANAY, H. ve DOĞANAY, S.**,2002, Antalya'da az Tanınan Bir Kış Turizm Merkezi: Saklıkent. Doğu Coğrafya Dergisi, Cilt 7, Sayı 8, s.155-156, Erzurum
- DOĞANER, S.**, 2001, Türkiye Turizm Coğrafyası. Çantay Kitabevi, I. Bakı, İstanbul
- DOĞANER, S.**,1991, Dağ Turizmine Coğrafi Bir Yaklaşım (Uludağ'da Turizm). Coğrafya Araştırmaları Dergisi sayı 3'ten ayrı basım, s. 147, Ankara
- DOĞANER, S.**,1997, Türkiye'nin Dağlık Alanlarında Kış Turizmini Etkileyen Coğrafi Etmenler. Coğrafya Dergisi, Sayı:5, s.26
- ELSASSER, H. ve BÜRKİ, R.**, 2002, Climate change as a threat to tourism in the Alps. Climate Research, Published in CR Vol. 20, No. 3, Online publication date: April 26, ISSN: 1616-1572, DOI:10.3354/cro20253, p.253-257
- ERTAN, H.**,2011, Orta Karadeniz'in Çatısında Sezon Açıldı. Ladik Kültür ve Turizm Tanıtım Dergisi, Sayı: 1, s.16, Samsun
- İBRET, Ü.**, 2006, Ilgaz Dağlarında Kış Turizmi. Türk Coğrafya Dergisi Sayı 14, s.64, İstanbul
- KOÇMAN, A.**, 1993, Türkiye İklimi. Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No:72, İzmir
- ÖZÇAĞLAR, A.**, 1989, Zile-Turhal Yöresinin Morfografik Özellikleri. Coğrafya Araştırmaları” Dergisi, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Coğrafya Bilim ve Uygulama Kolu Yay., Cilt: 1, Sayı :1, s.185-195, Ankara.
- ÖZGÜÇ, N.**, 1994, Turizm Coğrafyası. İstanbul üniversitesi Yayını No: 3821, Fakülte Yayın No: 3203, İstanbul
- ÖZGÜÇ, N.**, 2003, Turizm Coğrafyası, Özellikler ve Bölgeler, Çantay Kitabevi 4. Baskı, İstanbul
- ŞAHİN, İ.F.,-YAZICI, H.**, 2004, Coğrafi Bir Tanıtım ERZİNCAN AKBULUT KAYAK TURİZM MERKEZİ, Doğu Coğrafya Dergisi Sayı.12, Konya.
- ŞAHİN, K.**,1997, Ladik Hamamayağı Kaplıcaları. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt :10, s.180, Samsun
- ŞAHİN, K. ve YILMAZ, A.**, 2009, Samsun İlinde Doğal Kaynaklara Dayalı Turizm Arzı ve Planlaması. The Journal of International Social Researc, Volume:2, Issue:7, s.227
- TUNCEL M. ve DOĞANER S.**, 1989, Amasya'da Turizm: Coğrafi İmkanlar, Sorunlar ve Öneriler, Coğrafya Araştırmaları Dergisi, Cilt 1, S.49, Ankara
- TUNÇDİLEK, N.**, 1985, Türkiye'de Rölyef Şekilleri ve Arazi Kullanımı. İstanbul Üniversitesi Yayınları No:3279, İstanbul
- UZUN, A.**, 1998, Sinop İli'nin Bazı Doğal Turistik Çekicilikleri. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt :11, s.1,Samsun
- İNTERNET KAYNAKLARI**
<http://www.teleferikhaber.com/2015/turkiyedeki-kayak-merkezlerinin-kar-kalinliklari>, 22.04.2017)